

یکشنبه ۱۶ آذر ۱۴۰۴
وطن امروز | شماره ۴۴۸۱

فرهنگ وهنر

به عبارت دیگران

ویژگی جنبش دانشجویی در ایران ضد آمریکایی بودن است

ایسن جنبش دانشجویی در کشور ما در تاریخ ثبت‌شده و شناخته‌شده خود، همیشه ضد استکبار، ضد سلطه، ضد استبداد، ضد اختناق و بشدت عدالتخواه بوده است. این ممیزات جنبش دانشجویی ما از روز اول است تا امروز. اگر کسی مدعی جنبش دانشجویی باشد اما این ممیزات را نداشته باشد، صادق نیست. دست جنبش دانشجویی نمی‌تواند در دست کسانی باشد که در فلسطین قتل عام می‌کنند، در عراق جنایت می‌کنند، در افغانستان مردم را از دم تیغ می‌گذرانند؛ این جنبش دانشجویی نیست. جنبش دانشجویی خلصت و خاصیتش در کشور ما لاف‌اف این‌جور است - شاید در خیلی از کشورهای دیگر هم باشد - که ضد استکباری، ضد سلطه، ضد دیکتاتوری و طرفدار عدالت است. شروع این حرکت یا مقطع شناخته‌شده این حرکت، همین ۱۶ آذر است.

جالب است توجه کنید که ۱۶ آذر در سال ۳۲ که در آن ۳ نفر دانشجو به خاک و خون غلتیدند، تقریباً چهار ماه بعد از ۲۸ مرداد اتفاق افتاده؛ یعنی بعد از کودتای ۲۸ مرداد و آن اختناق عجیب - سرکوب عجیب همه نیروها و سکوت همه - ناگهان به وسیله دانشجویان در دانشگاه تهران یک انفجار در فضا و در محیط به وجود می‌آید. چرا؟ چون نیکسون که آن وقت معاون رئیس‌جمهور آمریکا بود، آمد ایران. به عنوان اعتراض به آمریکا، به عنوان اعتراض به نیکسون که عامل کودتای ۲۸ مرداد بودند، این دانشجویان در محیط دانشگاه اعتصاب و تظاهرات می‌کنند، که البته با سرکوب مواجه می‌شوند و ۲ نفرشان هم کشته می‌شوند. حالا ۱۶ آذر در همه سال‌ها، با این مختصات باید شناخته شود. ۱۶ آذر مال دانشجویی ضد نیکسون است، دانشجویی ضد آمریکاست، دانشجویی ضد سلطه است.

سیدعلی حسینی خامنه‌ای
بیانات در دیدار دانشجویان و اساتید در دانشگاه علم و صنعت - ۱۳۸۷/۹/۲۴

روز ۱۶ آذر ۱۳۳۲ در دانشگاه تهران چه گذشت؟

در شانزدهمین روز آذر سال ۱۳۳۲، دانشگاه تهران شاهد حمله نیروهای ارتش به دانشجویان بود که به کشته شدن ۳ نفر و زخمی شدن ده‌ها نفر انجامید. این اتفاق حدود ۱۰۰ روز پس از کودتای ۲۸ مرداد سال ۱۳۳۲ و سقوط دولت دکتر محمد مصدق و روی کار آمدن دولت کودتایی فضل‌الله زاهدی رخ داد و به گفته تاریخ‌نگاران، هنوز خشم و افسردگی ناشی از سقوط نخست‌وزیر ملی‌گرای ایران در فضای عمومی این کشور موج می‌زد. بریتانیا و آمریکا هم بر اساس مستندات که منتشر شد در کودتای ۲۸ مرداد نقش رهبری‌کننده مستقیم را داشتند.

فخرالدین عظیمی، پژوهشگر و استاد رشته تاریخ در آمریکا می‌گوید: در این زمان درباره موضوع نفت ملی‌شده ایران که با تلاش دکتر مصدق به سرانجام رسید، مردم نگران بودند که دولت از این اقدام روی برگرداند و شرایط را به پیش از ملی شدن نفت بازگرداند، کمابینه حدود ۳ ماه پس از ساقط کردن دولت قانونی ایران، مذاکرات محرمانه‌ای برای تجدید رابطه با بریتانیا که از زمان ملی شدن نفت قطع بود، آغاز شد.

به اعتقاد آقای عظیمی، این مسائل باعث شده بود فضای سیاسی و اجتماعی پُرمردادی در ایران حاکم باشد اما این همه ماجرا نیست. در میانه پاییز سال ۱۳۳۲ به اعلام شد «برچارد نیکسون» رئیس‌جمهور آن کشور به ایران می‌آید. نیکسون معاون رئیس‌جمهور آمریکا از طرف دولت آیزنهاور، رئیس‌جمهور آن کشور به ایران می‌آید. نیکسون را «پیروزی سیاسی آمیختش» می‌توصیف کرده بود که «در ایران نصب نیروهای طرفدار تثبیت اوضاع و قوای آزادی‌خواه شده است».

قرار بود معاون رئیس‌جمهور آمریکا در جریان دیدار از ایران از دانشگاه تهران بازدید کند و دکترای افتخاری دانشکده حقوق این دانشگاه را دریافت کند. دانشجویان معترض به حضور نیکسون در ایران، از ۲ روز پیش از سفر او در اطراف و داخل دانشگاه دست و گشته شدن ۳ دانشجوی دانشکده فنی در مقابل ساختمان آن دانشکده بود. مهدی شریعت‌رؤی، احمد قندچی و مصطفی بزرگنیا ۳ دانشجوی دانشگاه تهران بودند که روز ۱۶ آذر ۱۳۳۲ کشته شدند. بر اساس گزارش‌های موجود رژیم شاه به خانواده این ۳ دانشجوی اجازه برگزاری مراسم یادبود نداد.

هر چند علی‌اکبر سیاسی، نخستین رئیس انتخابی دانشگاه تهران، برای جلوگیری از افزایش درگیری و وارد شدن خسارت به دانشجویان، کلاس‌های دانشگاه را در این روز تعطیل کرد اما در شرایطی که هنوز تمام دانشگاه از حضور آنها خالی نشده بود، نیروهای ارتش به قصد سرکوب شماری از معترضان وارد محوطه دانشگاه شدند. سرانجام این اقدام تیراندازی به سوی دانشجویان و کشته شدن ۳ دانشجوی دانشکده فنی در مقابل ساختمان آن دانشکده بود. مهدی شریعت‌رؤی، احمد قندچی و مصطفی بزرگنیا ۳ دانشجوی دانشگاه تهران بودند که روز ۱۶ آذر ۱۳۳۲ کشته شدند. بر اساس گزارش‌های موجود رژیم شاه به خانواده این ۳ دانشجوی اجازه برگزاری مراسم یادبود نداد.

تارنمای مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی

حضرت امیر المومنین (ع)

هر کس پیرمردی را به خاطر پیری او گرمی بدارد، خداوند او را از سختی و هراس روز قیامت در امان قرار خواهد داد.

روزنامه سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی

صاحب‌امتیاز و مدیرمسئول: محمد آخوندی
مدیرعامل: رضا شکیبایی
سردبیر: سید عابدین نورالدینی

نشانی: خیابان انقلاب اسلامی، بین حافظ و خیابان ولیعصر (عج)، کوچه سعید، پلاک ۹
روابط عمومی: ۶۶۴۱۲۷۹۲ تلفن: ۶۶۴۱۲۷۹۲-۶۶۴۱۲۷۹۲-۶۶۴۱۲۷۹۲
پيام‌رسان: @vatanemrooz پست الکترونیک: info@vatanemrooz.ir
چاپ: موسسه جام‌جم پرتو پرتا توزیع: نشر گستر امروز: ۶۱۹۳۳۰۰۰

چرا نمایش مصرف مواد مخدر در فیلم‌های سینمای ایران طی سال‌های اخیر به مرز هشدار رسیده است؟

سینما هیپروت

